O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

“___” _____ 2025-yil

Ro‘yxatga olindi № 61010100-1.23

“___” _____ 2025-yil

TURIZM SIYOSATI VA REJALASHTIRISH FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	1000000	- Xizmatlar
Ta’lim sohasi:	1010000	- Xizmat ko‘rsatish sohasi
Ta’lim yo‘nalishlari:	61010100	- Turizm va mehmondo‘stlik (masofaviy)

Samarqand – 2025

Fan/modul kodi	O‘quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
TSR1606	2027-2028	6	6
Fan/modul turi	**Ta’lim tili**		**Haftadagi dars soatlari**
Majburiy	O‘zbek		5

	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim	Jami yuklama (soat)
1	**Turizm siyosati va rejalashtirish**	72	108	180

2

I.Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad – talabalarga turizm sohasida elektron tijorat rivojlanishini tahlil qilish, elektron savdo tushunchasiga ta‘rif berish, Internet orqali savdo rivojlanishiga to‘sqinlik qiluvchi asosiy sabablarni aniqlash, O‘zbekiston va jahon turizm industriyasida elektron tijoratning ta’siri tahlil qilinadi.

Fanning vazifasi - talabalarga turizmda electron tijoratning mazmun mohiyatini, uni o‘rganishdagi asosiy yondashuvlarni, turizmda electron tijoratning yillar davomidagi rivojlanish jarayonlari, Internet orqali turizm sohasini rivojlantirish imkoniyatlarini, turizmning tarkibiy strukturasini, turizm sohasida internet vebsaytlaridan keng foydalanish orqali turizm industriyasini keng rivojlantirish, xizmatlarni keng miqyosda ko‘rsatib sayyohlarni jalb qilish mexanizmlarini, O‘zbekiston Respublikasining turizm sohasida electron tijoratni ya‘nada rivojlantirish kabilar bo‘yicha tasavvurini shakllantirishdan iborat.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan talablarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikiar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Asosiy qism

II.I. Fan tarkibiga quyidagi ma’ruza mavzular kiradi:

1 - mavzu. Turizm siyosati va rejalashtirish predmeti va vazifalari.

Turizm siyisati asoslari va mehmondo‘stlik sohalarida barqarorlikni ta’minlash, resurslardan oqilona foydalinish va mijozlar ehtiyojlarini qondirish. Boshqaruv jarayonlarini optimillashtirish, barqaror rivojlanishni rag‘batlantirish, mahalliy jamiyatlar bilan hamkorlik o‘rnatish.

2 - mavzu. Turizmda boshqaruv siyosatining tizimi va strukturasi.

Turizmda boshqaruv siyosatining tizimi va strukturasi. Boshqaruv funksiyasidagi buyruq berish. Siyosatning turizm rivojlanishiga ko‘rsatuvchi ta’siri. Turizmni boshqarish tizimi. Iqtisodiyot va turizm. Ekologiya va turizm.

3 - mavzu. Turizmni rivojlantirish siyosati.

Turizmni rivojlantirish siyosati. Turizmni rivojlantirishda mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo‘llari. Turizmning siyosiy maqsadlari. Ijtimoiy va sog‘lomlashtirish turizmini rivojlantirish siyosati. Savdo va xizmatlar bo‘yicha bosh kelishuvining roli. Jamiyatda ijtimoiy va sog‘lomlashtrish turizmni rivojlantirish mexanizmnini va talabini boshqarish.

4 - mavzu. Turizmda rejalashtirishning tamoyillari.

Turistik hududlarning turlari. Turizmni rejalashtirishning maqsadlari. Turizmni rejalashtirishning darajalari va bosqichlari. Turizm siyosati va rejasini ishlab chiqish.

5 - mavzu. Turizm sohasini rejalashtirishning tashkiliy mexanizmlari.

Turizmni rivojlantirish rejalarini ishlab chiqish bosqichlari. Turizmni rivojlantirish rejalari va darsturlarini ishlab chiqish, ularning bajarilishini ta’minlash. Turizm industriyasining rivojlanishini rejalashtirish mexanizmlari. O‘zbekistran Respublikasida turizmda rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari va xususiyatlari.

6 - mavzu. Turizm industriyasida boshqaruvli rejalashtirishning turlari va usullari.

Menejment funksiyalarining mohiyati. Rejalashtirish funksiyasi. Tashkil etish funksiyasi. Motivatsiya boshqaruv funksiyasi sifatida. Xodimlarga bo‘lgan

talabni rejalashtirish. Turizm industriyasida boshqaruvli rejalashtirishning mazmuni, turlari, usullari va o'ziga xosligi.

7 - mavzu. Turlarni rejalashtirish.

Jozibador turistik mahsulot yaratish. Xizmat ko'rsatish darajalari (klasslari). Xizmatlar paketi. Turistik xizmatlarni loyihalash. Xizmat ko'rsatish dasturi. Turlarni rejalashtirish va shartnoma reja.

8 - mavzu. Turizmni rejalashtirishning strategik jihatlari.

O'zbekistran Respublikasida turizmni rivojlantirish siyosatining asosiy yo O'zbekistran Respublikasidanalishlari. Tarkibiy reja va uning mazmuni. Turistik firmalar strategiyasini tayyorlash xususiyatlari.

9 - mavzu. Turistik xizmat bozorining xususiyatlari.

Turistik xizmat bozorining funksiayalri va tarkibi. Turistik xizmat bozorining segmentlash. Turistik xizmat bozoriga ta'sir qiluvchi asosiy omillar.Turizm sohasidagi bozor rejasining mazmuni. Turistik xizmat bozorining marketing strategiyasi. O'zbekistran Respublikasida turistik xizmat bozoring hozirgi holati.

10 - mavzu. Turizmni rejalashtirishning strategik rejalashtirish.

Strategik rejalashtirishning bozor iqtisodiyotidagi o'rni va roli. Missiya tanlash zaruriyati va mohiyati. Tashqi va ichki muhitni tahlil qilish.

11 - mavzu. Turizmni rejalashtirishda investitsion dasturlarni qo'llash siyosati.

Investitsion faoliyatni baholash. Investitsion dasturlarning tarkibiy tuzilishi. Investitsion dasturlarni tayyorlashni tashkil etish. Iqtisodiy mezonlar bo'yihca investitsion loyihalarni tanlash.

12 - mavzu. Turizmni rejalashtirishning iqtisody, ekologik va ijtimoiy-madaniy jihatlari.

Milliy, mintaqaviy va mahalliy darajalardagi turistik faoliyat natijalarini iqtisodiy baholash. Turizm faoliyating iqtisodiy samaradorligini oshirish bo'yicha tadbirlarni rejalashtirish. Turizmni rivojlantirishda ekologiyaning

ta'siri va rejalashtirishda ularni hisobga olish. Atrof muhitni muhofaza qilish bo'yicha tadbirlarni rejalashtitirish. Turizm faoliyatini rejalashtirishdagi ijtimoiy-madaniy oqibatlari.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1. Turizm siyosati asoslari
2. Turizm korxonalarining tashkil etilishi
3. Turizmni boshqarish tizimi
4. Turizmni rejalashtirish tamoyillari
5. Turizmda marketing strategiyalari
6. Barqaror turizm rivojlantirish
7. Xodimlarni boshqarish va treninglar
8. Investitsion loyihalar va moliyalashtirish
9. Mijozlar bilan munosabatlarni boshqarish
10. Turizmda raqamli texnologiyalar
11. Turizm muammolari va ularni bartaraf etish
12. Ekologik va ijtimoiy-madaniy jihatlar
13. Turizm rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omillar
14. Turistik eksport hajmining o'sish sur'atlari
15. Turizmda bir nechta mezon bo'yicha segmentlash
16. Xalqaro turizm va uning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri
17. Turizm bo'yicha xalqaro hamkorlik
18. Turistik oqimlar statistikasi
19. Turistik menejmentda Internet texnologiyasi
20. Turizm sohasida xalqaro hamkorlik
21. Xalqaro turizmda globallashuv jarayonlari
22. Turistik infratuzilmalar
23. Butun jahon turistik tashkiloti(BTT)
24. Jahon turizm bozori

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta 'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Barqaror turizmni rivojlantirishda ekologik omillar
2. Turizm siyosati va iqtisodiy taraqqiyot
3. Turizm siyosatining mintaqaviy iqtisodiyotga ta'siri
4. Raqamli texnologiyalar va turizm xizmatlari
5. Mahalliy an`analar va ularning turizmga ta'siri
6. Mijozlar ehtiyojlarini tahlil qilish va qondirish
7. Investitsion loyihalarni jalb qilish strategiyalari
8. Turizm siyosati va rejalarning samaradorligini baholash
9. O`zbekiston turizmi va global tendensiyalar
10. Pandemiya ta`siri va tiklanish strategiyalari

Mustaqil o`zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o`zlashtirish natijasida talaba: - turizm siyosati va rejalashtirish tushunchasi, Turizmda boshqaruv siyosatining tizimi va strukturasi, Turizmni rejalashtirishning tamoyillar, Turizm sohasini rejalashtirishning tashkiliy mexanizmlari, Turizmni rejalashtirishning strategik jihatlari, Turistlik xizmat bozorining xususiyatlari, Turizmni rejalashtirishda investitsion dasturlarni qo'llash siyosati haqida tasavvurga ega bo'lishi; - boshqaruv jarayonlarini optimallashtirish, barqaror rivojlanishni rag`batlantirish, mahalliy jamiyatlar bilan hamkorlik o'rnatish; turizmni rivojlantirishda mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari, jamiyatda ijtimoiy va sog`lomlashtirish turizmini rivojlantirish mexanizmi va talabni boshqarish; turizm siyosati va rejasini ishlab chiqish; turizmni

	rivojlantirish rejalarini ishlab chiqish bosqichlari, xodimlarga bo'lgan talabni rejalashthish; turizm industriyasida boshqaruvli rejalashtirishning mazmuni, turlari, usullari va o'ziga xosligi. turistlik xizmatlarni loyihalash, xizmat ko rsatish dasturi; turlarni rejalashtirish va shartnomali rejalar bilishi va ulardan foydalana olishi; - boshqaruv jarayonlarini optimallashtirish, barqaror rivojlanishni rag'batlantirish, mahalliy jamiyatlar bilan hamkorlik o'rnatish, turizmni rivojlantirishda mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari, jamiyatda ijtimoiy va sog'lomlashtirish turizmini rivojlantirish mexanizmi va talabni boshqarish; turizm siyosati va rejasini ishlab chiqish, turizmni rivojlantirish rejalarini ishlab chiczhbezachlari, xodimlarga bo'lgan talabni rejalashthish; turizm industriyasida boshqaruvli rejalashtirishning mazmuni, turlari, usullari va o'ziga xosligi; turistlik xizmatlarni loyihalash, xizmat ko'rsatish dasturi, turlarni rejalashtirish va shartnoma rejalari, kabi bo'yicha ko'nikmalarga ega bo`lishi kerak
4	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma`ruzalar; •interfaol keys-stadilar; •seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); •guruhlarda ishlash; •taqdimotlarni qilish; •individual loyihalar; •loyiha tahlili; •misol va masalalar; •jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Darslarga muntazam qatnashish, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish, yakuniy nazorat test olish asosida qabul qilinadi.

6	**Asosiy adabiyotlar** 1. Turizmni rejalashtirish. Turizm ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun darslik / I.S.Tuxliyev, G'.X.Qudratov, M.Q.Pardayev; O'zbekistonRespublikasi oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, Samarqand iqtisodiyot va servis instituti. - T.: IQTISOD-MOLIYA, 2010. - 260 bet. 2. Восколович Н.А. Маркетинг туристических услуг: Учебник, 2-йе изд. перераб, и доп. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. 207 с. **Qo'shimcha adabiyotlar** 3. Ветитнев А.М. Интернет-маркетинг санаторно-курортнах услуг: Учебное- методической пособие. М.: Финанса и статистика, 2007. 160 с. 4. Kamilova F.K. "Xalqaro turizm bozori". O'quv qo'llanma. Toshkent. TDIU 2007. 164 b. **Axborot manbaalari** 1.www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali. 2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. https://www.world-tourism.org – Butunjahon turizm tashkiloti 4. www.ziyonet.uz –ta'lim portal 5. https://oxfordtax.sbs.ox.ac.uk/sitefiles/wp2402-delaferia.pdf?utm_source 6. https://ira.lib.polyu.edu.hk/handle/10397/84902?utm_source
7	Samarqand davlat chet tillar instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2025-yil "____" _____ dagi "____"-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8	**Fan/modul uchun mas'ullar:** Sh. Berdiyorov - SamDCHTI, "Tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi stajyor-o'qituvchisi.
9	**Taqrizchilar:** **Z.I. Saliyeva**- SamDCHTI, "Tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi professori, f.fn. **A. Odilov** – "Ipak Yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universiteti "Turizm menejmenti" kafedrasi mudiri, PhD.